

CHUCK
PALAHNIUK

Inventează ceva

Povestiri pe care nu ți le poți
șterge din minte

Traducere din limba engleză
de Dan Sociu

POLIROM
2024

Cuprins

Cioc-cioc.....	5
Eleanor.....	13
Cum s-a măritat Maimuța, și-a luat o casă și și-a găsit fericirea în Orlando	20
Zombi	30
Ratat	41
Red Sultan's Big Boy.....	51
Poveste de iubire	71
Cannibal.....	80
De ce n-avea niciodată Coiotul bani de parcare..	89
Phoenix	101
Faptele vieții.....	121
Promovare telefonică	128
Prințul-broscoi.....	135
Fum.....	145
În flăcări.....	148
Liturghie.....	175
De ce n-a ajuns Furnicarul niciodată pe lună....	181
Aport	194
Expediția	210
Mister Elegant	231
Tunelul dragostei.....	245
Înclinații.....	254
Cum a salvat un evreu Crăciunul	306

Promovare telefonică

Computerul mi-o servește pe doamna Wayne Timmons din Battle Creek. E prima săptămână când facem promovare telefonică pentru Wonder Wet Wiper, care nu e doar un mop, ci un întreg sistem de îngrijire a podelelor, singurul mijloc sigur prin care poți să le protejezi și să le întreții, cel mai ieftin mod de-a preveni distrugerea parchetului, un dezastru care te-ar costa mii de dolari, deci un somn liniștit numai pentru trei rate ușoare...

Și doamna Wayne Timmons zice: „Ia stai așa. De ce-ar trebui să cumpăr ceva de la tine?“.

Instructajul îmi recomandă să mă întorc rapid la discursul de Nivelul doi: pentru că Wonder Wet Wiper o să te-ajute să economisești mai mulți bani decît costă, o să cîștigi timp și starea parchetului o să-ți aducă beneficii în caz că vrei să vinzi casa.

Și doamna Wayne Timmons întreabă: „Măcar crezi în Dumnezeu?“.

Nu e în scenariu, dar îi răspund. Discuțiile în afara schemei se numesc oficial „paranteze“. Oficial, n-ar trebui să ne angajăm în subiecte tangente, dar îi răspund: „Da“.

Și doamna Wayne Timmons continuă: „Dumnezeul nostru creștin, cel adevărat?“.

Da. Oficial, ar trebui să îndrum discuția înapoi spre Wonder Wet Wiper, să-i spun că e atît de ușor, că poate să spele podeaua bucătăriei și în

zilele de sărbătoare, fiindcă nu poți s-o consideri muncă...

Și doamna Wayne Timmons insistă: „Nu în cine știe ce elefant zîmbitor, da? Ești sigur că nu venerezi cine știe ce femeie dezbrăcată cu multe brațe care se leagănă?”.

Bazele oricărei promovări prin telefon sînt următoarele: începi cu Salutul, stabilești Pactul și apoi faci Plasarea. Mai întii spui bună seara sau bună dimineța, ăsta e Salutul. Solicitiți atenția și timpul clientului, ăsta-i Pactul. Și abia pe urmă faci Plasarea.

Și doamna Wayne Timmons întreabă: „Cît e ceasul acolo? Aici e patru după-amiază”.

Aici e trei, tot după-amiază. Altă paranteză. Prea multe paranteze și supraveghetorul te penalizează. Prea multe penalizări și te trezești în căutarea unui job și mai prost plătit.

Și doamna Wayne Timmons spune: „Nu mă minți. Ești în Calcutta sau în New Delhi? În India sau în Pakistan?”.

Încă o paranteză. Sînt în Walla Walla. Ne rugăm la același Dumnezeu, barosanul cu barbă albă.

„Cum te cheamă?”

Bill.

Și doamna Wayne Timmons spune: „Nu mă minți, Omar sau Akbar. Noi, americanii, știm cum sînteți antrenați. Ni s-a spus în ziare și la televizor. Primiți nume obișnuite și sînteți învățați să vorbiți ca niște oameni normali, adevărați. Dar știm că le luați mîncarea de la gură copilașilor noștri dulci...”

Supraveghetoarea se uită la mine din partea cealaltă a sălii. Privirile ni se încrucișează, ea ridică din sprîncene. Arată cu degetul spre panoul digital de pe perete: cîte convorbiri au loc, cîte sînt în total pe tură și cum parantezele mele lungesc durata medie a telefoanelor. Media de trei

minute a ajuns la patru și jumătate. Supraveghetoarea își taie simbolic gîtul cu unghia.

În căști, doamna Wayne Timmons spune: „Nici măcar nu mîncăți hamburgeri. Am văzut în poze, lăsați vacile murdare să blocheze traficul...”

Văd cum crește durata medie la cinci minute și pe vînzătorii de la celelalte birouri cum se uită la mine și clatină din cap dezaprobator că le stric bonusul lunar. Scenariul spune că ar trebui să-mi cer scuze și să închid, însă n-o fac. Lungesc paranteza și îi spun că mă cheamă William Bradley Henderson. Că am șaptesprezece ani și merg la liceul Thomas Jefferson din Walla Walla, Washington. Că lucrez patru seri pe săptămîină ca vînzător prin telefon ca să strîng bani pentru o mașină...

Și doamna Wayne Timmons zice: „Voi, ăștia, sînteți foarte șmecheri...”

Iar eu spun, cam prea tare, însă spun: „Ai încredere în mine”.

În jurul meu căștile sar de pe urechi. Toți se răsucesc pe scaune și mă privesc dintr-un milion de direcții. Vînzători negri, latino-americani și asiatici, amerindieni. Șoptesc în telefon: „Ascultă, doamnă...” Apoi aproape că țip: „Sînt la fel de alb ca dumneata...”

În seara următoare, un tip din Sioux Falls îmi zice: „Voi ne deturnați avioanele și intrați cu ele în zgîrie-norii noștri și acum vă închipuiți că am să cumpăr mopul vostru de căcat? Nu, mersi, Haji...”

Un tip din Tulsa spune „Arăboiule” și închide.

Unul din Fargo zice „Jocheu de cămile” și închide.

Unul din Memphis zice „Negrotei din deșert” și închide.

Computerul îmi dă pe cineva din vestul Los Angelesului, o femeie care îmi spune: „Piața Tiananmen a fost o tragedie a drepturilor omului, dar trebuie să continuați lupta pentru libertate”. Spune: „Ca membră în Amnesty International,

am cheltuit orice bănuț în plus luptînd să vă obțin salarii decente și condiții umane de muncă“. Spune: „Trebuie să vă ridicați și să aruncați lanțurile imperialiste pe care vi le-au pus stăpîinii voștri corporatiști“.

Spune: „Popoarele din întreaga lume mărșăluiesc împreună cu voi“.

Dar nu cumpără mopul.

Următorii pe care mi-i dăruiește computerul sînt un domn și o doamnă Wells din statul Washington, cod 509, însă îmi răspunde o fată.

O întreb: „Pot să-ți vorbesc despre un produs revoluționar pentru îngrijirea podelelor?“.

Și ea îmi răspunde: „Sigur. Vorbește“.

Salutul, Pactul, Plasarea.

Dar fata mă întrerupe: „Te invidiez“, spune. „Sînt închisă în orașelul ăsta prăpădit numit Walla Walla, la un plin de benzină distanță de orice alt loc suportabil. Colegii mei de școală sînt ca niște clone, poartă aceleași haine și au aceleași vise, parcă am ieșit toți de pe linia de asamblare a unei fabrici. Și n-o să scap niciodată de aici. Niciodată“.

Îi spun că Wonder Wet Wiper este un întreg sistem de curățare a podelelor...

„Ai un elefant?“, mă întreabă ea. „Vii la job pe un elefant?“

Alte telefoane așteaptă la rînd, există o medie pentru fiecare convorbire și am o supraveghetoare.

Și eu îi răspund: „Da“. Sfidez scenariul și spun: „Un elefant de cinci ani“.

„Oau, ce cool!“, zice ea.

„Îl cheamă Sinbad“, zic eu.

„Minunat!“, exclamă fata. „Eu am o pisică, de fapt, un ocelot. Cînd o să crească mare, o să fie un ocelot. O cheamă Pepper.“

Supraveghetoarea se uită la mine, se îndreaptă înapoi, se apropie destul cît să audă.

„Părinții mei m-au adoptat cînd eram bebeluș din Zair, unde tatăl meu adoptiv făcea parte din Peace Corps. Sînt drăguți, nimic de zis, dar e ciudat să fiu singura fată afroamericană din tot orașul. Știi ce-i un ocelot?”

Îi scriu numărul de telefon pe o hîrtie și o întreb dacă pot să o pun pe lista noastră pentru o altă seară. Putem să mai vorbim despre Wonder Wet Wiper.

„Da, te rog. Mă cheamă Samantha. Dar numele meu de naștere e Shamu-Rindi.”

Și închid.

În săptămîna aia, la școală, am dat peste o negresă la prînz și am întreat-o: „Ești din Zair?”. Doar s-a uitat la mine. Mi-a întors spatele și a plecat.

În altă zi, am întreat o negresă dacă are un ocelot.

„Un ce?”

„E o pisică sălbatică mică.”

„Știu ce e un ocelot!”, mi-a răspuns dînd ochii peste cap.

În altă zi, m-am dus la ultima negresă din liceul Thomas Jefferson și am întreat-o: „Numele tău adevărat e Shamu-Rindi?”.

Fata a clipit încet și a așteptat.

„Samantha Wells?”, am zis.

Și fata a ridicat încet o mîină și a arătat cu degetul spre o alta din capătul sălii de mese. O fată albă, cu păr blond lung. Îmbrăcată în costum de majoretă.

Cînd o sun, Samantha „Shamu-Rindi” spune: „...nimănui nu-i place genul meu de muzică, tribală, worldbeat, techno. Sau mîncarea organică, numai din asta pot să mînc. Gusturile mele depășesc experiențele lor limitate...”

Nu zic nimic.

„Vara, vremea umedă îmi face părul foarte creț...”

Tot nu zic nimic.

„Ce-ți mai face elefantul?”

Bine, îi răspund. E bine.

„Sinbad, nu?”

O întreb dacă vrea să cumpere Wonder Wet Wiper.

„Dacă iau unul, mă suni iar mâine?”

În următoarea seară, un tip din Yakima spune: „Ce vreau să știu eu în clipa asta e cum de plătim miliarde din taxe ca să vă ajutăm financiar și voi nu reușiți să vă puneți pe picioare? Tot timpul aveți SIDA sau treceți prin vreo foamete!”.

Supraveghetoarea se apropie de scaunul meu. Clatină din cap și își trece un deget peste gît.

Închid.

Cînd o sun iar, Samantha îmi zice: „...e minunat că ești indian. E o chestie foarte sexy. Sau ești din Pakistan?”.

O întreb dacă ar vrea să cumpere un al cincilea set Wonder Wet Wiper.

Și ea îmi zice: „Stai așa, cît îi iau tatei cartea de credit”.

În săptămîna următoare, la liceu, mă duc la majoreta blondă și îi spun:

— Bună. Ești Samantha Wells?

— Cine întreabă?

Aceeași voce ca la telefon. Fata cu multe Wonder Wet Wiper-uri, dar nici un ocelot.

Și eu, băiatul cu elefantul, zic:

— Ai vrea să ieșim împreună într-o seară?

— Sînt cu cineva acum. Nu e de la liceul ăsta. Puloverul de majoretă și părul ei blond, prins în coadă, s-au apropiat de mine și fata mi-a șoptit: E hindus. Avem o relație romantică la distanță...

— Cum îl cheamă? o întreb.

Nu-i spuseseam nici un nume la telefon.

— N-ai de unde să-l știi.

Așa că o întreb...

O întreb cum poate să aibă o relație cu cineva care nu crede în Dumnezeu cel adevărat?